

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 20 marca 2019 r.

PS-II.431.9.3.2018.4

**Pani
Teresa Bogaczyk
p.o. Dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kaliszu
Pl. Św. Józefa 5
62 – 800 Kalisz**

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) w dniach 2 i 9 października 2018 r. przeprowadzono kontrolę problemową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, z siedzibą pod adresem: Pl. Św. Józefa 5, 62-800 Kalisz, zwanym dalej *PCPR*.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu:

1. Barbara Barczyk – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu inspektorów;
2. Marcin Kaczmarek – inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.371.2018.1 z dnia 1 października 2018 r.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości realizacji w 2017 r. programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy materiałów merytorycznych oraz finansowych dotyczących realizowanego zadania oraz pozyskania dodatkowych informacji od p.o. Dyrektora PCPR, tj. Pani Teresy Bogaczyk.

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.

Pismem z dnia 9.01.2019 r. nr PCPR.VIII.4135.1.1.2019, przesała Pani podpisany egzemplarz protokołu kontroli wraz z „wyjaśnieniami”. W związku z tym, że podpisała Pani protokół, przesłane wraz z protokołem „wyjaśnienia”, nie podlegały rozpatrzeniu jako zastrzeżenia do protokołu, o czym poinformowano w piśmie z dnia 22 lutego 2019 r.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego przez PCPR w 2017 r. odbywała się na podstawie pisma Wicestarosty Kaliskiego z dnia 16 lutego 2017 r., znak: PCPR-VIII.4110.4.2017 wraz z załącznikami, zaakceptowanego przez Wojewodę Wielkopolskiego

pismem z dnia 16 marca 2017 r., znak: PS-II.9451.1.2017.4 i dofinansowanego w wysokości 4.800 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla prowadzących program. Pismem Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 września 2017 r., znak: PS-II.9451.1.2017.4 realizacja programu została dodatkowo dofinansowana w wysokości 3.600 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla prowadzących program. Po zakończeniu realizacji kontrolowanego zadania, PCPR przesłał do Wojewody Wielkopolskiego sprawozdanie, jako załącznik do pisma z dnia 08 stycznia 2018 r., znak: PCPR-VIII.4110.1.2018.

Według harmonogramu zajęć Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie miał być realizowany w okresie od 4 września do 21 grudnia 2017 r. Analiza „Sprawozdania z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Kaliskim” z dnia 22 grudnia 2018 r., sporządzonego przez wykonawcę programu, wykazała, iż w trakcie realizacji programu przeprowadzono 5 spotkań indywidualnych z 4 mężczyznami w łącznym wymiarze 5 godzin, które obejmowały „zebranie wywiadu – szczegółowe zapoznanie z sytuacją rodziny i prawną uczestnika oraz zapoznanie z celami i przebiegiem programu”, a w przypadku osoby która odbyła również drugie spotkanie indywidualne – „zebranie pogłębionego wywiadu, rozmowa z wnukiem zainteresowanego oraz charakterystyka zachowań agresywnych”.

Z ww. sprawozdania wynika również, że żaden z ww. mężczyzn nie podpisał kontraktu ustalającego zasady uczestnictwa w programie i jego ukończenia, z uwagi na fakt, iż żaden z uczestników nie stawiał się na spotkania grupowe. Powyższe zapisy sprawozdania nie są zgodne z tym, że kontrolującym przedstawiono kontrakt z dnia 30.10.2018 r. podpisany z uczestnikiem, który wziął udział w dwóch spotkaniach indywidualnych.

Wobec tego, że nie zrealizowano ani jednej godziny zajęć grupowych z uwagi na brak uczestników, brak jest możliwości oceny realizacji przez prowadzących program celów, określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).

Do udziału w programie w 2017 r. zostało zgłoszonych przez gminne ośrodki pomocy społecznej 6 kandydatów. Ze sprawozdania sporządzonego przez wykonawcę programu wynika, że 4 spośród zgłoszonych osób wzięły udział w 5 zajęciach indywidualnych (3 osoby w jednym spotkaniu indywidualnym, 1 osoba w dwóch spotkaniach), jednak żadna z nich nie kontynuowała programu. Wobec powyższego nie odbyły się ani jedno zajęcia grupowe i żadna z osób, które uczestniczyły w spotkaniach indywidualnych, nie ukończyła programu. Powyższe dane są niezgodne z danymi przekazanymi przez PCPR w sprawozdaniu przesłanym do Wojewody Wielkopolskiego, w którym wpisano, że do programu przystąpiło 5 mężczyzn, a jako formę i sposób realizacji programu wskazano m.in. spotkania i konsultacje grupowe oraz kontrakty.

Spośród ww. kandydatów wszyscy zgłosili się do programu dobrowolnie.

Na podstawie sprawozdania sporządzonego przez wykonawcę programu oraz analizy list obecności ze spotkań indywidualnych stwierdzono, że spotkania indywidualne odbyły się w dniach: 11.09.2017 r. (1 osoba), 14.09.2017 r. (1 osoba), 26.10.2017 r. i 30.10.2017 r. (jedna osoba) i 14.12.2017 r. (1 osoba), przy czym udział w spotkaniach indywidualnych w październiku i grudniu nawet w sytuacji podpisania kontraktu i kontynuowania programu nie skutkowałby ukończeniem programu przez danego uczestnika.

Z oświadczenia p.o. Dyrektora PCPR wynika, iż pomoc i wsparcie udzielane przez PCPR ofiarom przemocy w rodzinie, nie były udzielane jednocześnie w tym samym miejscu i czasie, kiedy prowadzony był program.

Z treści sprawozdania sporządzonego w formie tabelarycznej wynika, iż działania monitorujące oraz ewaluacyjne będą polegały na przeprowadzaniu konsultacji indywidualnych z uczestnikami programu i członkami ich rodzin oraz informacji pozyskiwanych od kuratorów sądowych, funkcjonariuszy Policji oraz pracowników socjalnych lokalnych ośrodków pomocy społecznej.

W trakcie kontroli przedstawiono pisma PCPR z dnia 18.05.2018 r. znak: PCPR-VIII.4135.1.10.2018 skierowane do gminnych ośrodków pomocy społecznej w Opatówku. Blizanowie i Żelazkowie dotyczące monitorowania sytuacji osób zgłoszonych do programu (w tym również osób, które mimo zgłoszenia nie wzięły udziału w programie) oraz odpowiedzi na ww. pisma.

Prowadzącymi program były dwie osoby (kobiety), zatrudnione na podstawie umowy o realizację zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawartej w dniu 4 września 2017 r. pomiędzy PCPR a Pracownią Psychologiczną i Rozwoju Osobistego Alter Ego.

Prowadzącymi program były:

1. Pani A.Z. – posiadająca dyplom ukończenia studiów wyższych magisterskich na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki pracy socjalnej oraz co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Pani A.K. – posiadająca dyplom ukończenia studiów wyższych magisterskich na kierunku psychologia w specjalności psychologia zdrowia i kliniczna, ww. nie posiada udokumentowanego co najmniej 3-letniego stażu pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z przedstawionych przez PCPR dokumentów dotyczących kwalifikacji osób prowadzących program wynika, że Pani A.Z. uczestniczyła w ponad 100 obowiązkowych godzinach szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w 25 godzinach szkolenia z zakresu pracy ze sprawcą przemocy, natomiast Pani A.K. uczestniczyła w 60 ze 100 obowiązkowych godzin szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym nie wykazano liczby godzin szkolenia z zakresu pracy ze sprawcą przemocy.

Kwalifikacje prowadzących program są zatem niezgodne z ww. przepisami: Pani A.Z. z uwagi na brak udokumentowania uczestnictwa w ponad 50 obowiązkowych godzinach szkolenia z zakresu pracy ze sprawcą przemocy, natomiast Pani A.K. z uwagi na brak udokumentowania co najmniej 3-letniego stażu pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ukończenia obowiązkowej liczby godzin szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym z zakresu pracy ze sprawcą.

Realizacja programu odbywała się na podstawie umowy o realizację zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawartej w dniu 4 września 2017 r. pomiędzy PCPR a Pracownią Psychologiczną i Rozwoju Osobistego Alter Ego, zgodnie z którą PCPR zobowiązał się „zapłacić wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 9 000,00 zł, w tym 4.500,00 zł po realizacji 35 godzin zadania przez dwóch prowadzących, 4.500,00 zł po zakończeniu realizacji zadania - 10 godzin * 2 prowadzących zajęć indywidualnych = 20

godzin (1 godzina – 60 minut), 60 godzin * 2 prowadzących zajęć grupowych = 120 godzin (1 godzina – 60 minut)”.

Mimo niezrealizowania przez wykonawcę programu w powyższej liczbie godzin, analiza materiałów finansowych wykazała, że z przekazanej dotacji w wysokości 8.400 zł wydatkowano kwotę 8.400 zł i przeznaczono ją w całości na zapłatę wykonawcy programu tj. z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla dwóch prowadzących program. Ponadto ze środków własnych wydatkowano kwotę 600 zł. Łącznie przekazano zatem wykonawcy 9.000,00 zł, w tym na podstawie: faktury nr 166/2017 z dnia 06.11.2017 r. (zapłacona 08.11.2017 r.) kwotę 4.500,00 zł za „realizację 35 godzin programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Kaliskim” oraz faktury nr 187/2017 z dnia 22.12.2017 r. (zapłacona 27.12.2017 r.) kwotę 4.500,00 zł za „realizację 35 godzin programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie w Powiecie Kaliskim”.

Z przedstawionych przez PCPR dokumentów wynika, że przeprowadzono 11,5 godzin zajęć. Ponieważ zgodnie z przyznaną dotacją kwota wynagrodzenia mogła wynieść maksymalnie 70 zł za 1 godzinę, z dokonanego wyliczenia wynika, iż na wynagrodzenie dwóch trenerów PCPR mógł przeznaczyć 1610 zł (11,5 godziny x 70 zł za godzinę x dwóch prowadzących). Natomiast dokumenty przedstawione do kontroli wykazały, iż PCPR przeznaczył na to wynagrodzenie z udzielonej dotacji kwotę 8.400 zł (ogólna wypłacona kwota wynosiła 9.000 zł, z czego kwota 600 zł pochodziła ze środków własnych). Reasumując zatem powstała **różnica** w kwocie **6.790 zł.** przekazana z budżetu państwa na realizację zadania została pobrana w nadmiernej wysokości (8.400 zł – 1610 zł).

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie § 3 i § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718), zalecam:

1. Spowodować, aby nabór uczestników do udziału w programie przeprowadzany był w terminie pozwalającym na jego ukończenie, zgodnie z wymaganą na zajęciach frekwencją, określoną w materiałach instruktażowych dla realizatorów programów korekcyjno-edukacyjnych.
2. W trakcie prowadzenia programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie realizować wszystkie cele, określone w § 4 rozporządzenia w sprawie standardu podstawowych usług (...).
3. Realizację programu zlecać osobom, które posiadają kwalifikacje, określone w § 9 ww. rozporządzenia.
4. Działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi obejmować wyłącznie osoby, które wzięły udział w programie.
5. Rzetelnie wypełniać przesyłane do Wojewody Wielkopolskiego sprawozdanie z realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego, zgodnie ze stanem faktycznym.
6. Dokonać zwrotu dotacji wykorzystanej w nadmiernej wysokości w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 205 *Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie* w kwocie 6.790 zł wraz z należnymi odsetkami na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu o numerze 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000, zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.)

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.), w związku z art. 7 ust. 2 ww. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Dyrektorowi prawo zgłoszenia zastrzeżeń.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, Dyrektor, w terminie 30 dni, jest zobowiązany do powiadomienia o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wojewoda oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła Barbara Barczyk – inspektor wojewódzki, data sporządzenia dokumentu:
19 kwietnia 2019 r.